

HNTjong

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 830.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 930.000

Over de instelling

Stichting Het Nationale Theater (HNTjong), podiumkunsten, jeugdpodiumkunsten, Den Haag

Stichting Het Nationale Theater (hierna: HNT) vraagt subsidie aan voor de jeugdtheateractiviteiten die ze ontplooit onder de naam HNTjong. HNTjong maakt theatervoorstellingen voor families en jongeren. Ze richt zich op jonge mensen en ziet dat die zich steeds sterker proberen te verhouden tot de wereld om hen heen. HNTjong wil in die ontwikkeling een rol spelen: ze wil haar publiek uitdagen om stelling te nemen en de eigen horizon te verbreden. Modern repertoire en bewerkingen van klassiekers vormen het uitgangspunt van de producties. HNTjong kiest voor nieuwe formats en actuele thematieken, en bedt haar producties in bredere programma's in.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.24 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Het Nationale Theater (HNTjong) een subsidiebedrag toe te kennen van € 830.000.

HNTjong heeft in de periode 2017 – 2020 aansprekende, prikkelende producties en voorbeeldstellende educatietrajecten gerealiseerd. De instelling presenteert plannen voor sterke, geëngageerde producties die door de frisse en eigentijdse artistieke keuzes goed aansluiten bij het jonge publiek. Zij draagt sterk bij aan de vernieuwing in de jeugdpodiumkunsten door de ontwikkeling van nieuwe formats zoals 'bingewatch'-voorstellingen, een goede kijk op diversiteit en participatieve vormen van educatie en publieksbenadering.

De raad betreurt het dat de instelling gestaag minder reist, waardoor het landelijk bereik afneemt.

De instelling reflecteert goed op de codes.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad is zeer te spreken over de prestaties van HNTjong in de subsidieperiode 2017 – 2020. Hij prijst het engagement dat uit de producties spreekt, de samenwerking met partners in de standplaats en de initiatieven die de diversiteit in aanbod en publiek hebben versterkt. HNTjong brengt vaak verhalen op het scherpst van de snede, zoals over botsende culturen in de grootstedelijke omgeving. Hierbij kiest de instelling voor aansprekende coproductiepartners, zoals DOX voor de productie 'Bloedlink'. Een gebleken voordeel van de verwevenheid tussen jeugd- en volwassenentheatergezelschap is dat acteurs zowel in jeugd- als in volwassenenvoorstellingen te zien zijn en dat er een overlap ontstaat tussen de publieksgroepen.

In de periode 2021 – 2024 put HNTjong voor zijn familievoorstellingen en coming-of-age producties opnieuw inspiratie uit een mix van de literaire canon en populaire (jeugd)cultuur. Het gezelschap vertaalt de canon op aansprekende wijze naar de doelgroep, met bewerkingen en invloeden uit de jeugdcultuur, zoals *urban culture* en gaming. Ook werkt het gezelschap met jonge schrijvers. De raad heeft vertrouwen in de gepresenteerde plannen. Hij kijkt in het bijzonder uit naar de interactieve productie 'The Game', waarbij de uitkomst mede door het publiek wordt bepaald, de Bollywoodversie van 'Romeo en Julia' en de productie 'Queer', waarin *gender* en identiteit centraal staan.

De raad oordeelt positief over het voornemen jaarlijks een grotezaalproductie te blijven maken. Hij vindt het prijzenswaardig dat de instelling de komende vier jaar de jonge regisseur Eline Arbo ondersteunt bij het creëren van werk voor de grote zaal.

De uitbreiding van de groep bij HNTjong betrokken regisseurs vindt de raad veelbelovend. HNTjong gaat volgens een doordachte structuur aan het werk met studerende, pas afgestudeerde en al langer werkzame makers. De raad kijkt uit naar het werk van Belle van Heerikhuizen, Abdel Daoudi en Loek de Bakker in aanvulling op de al langer bij HNT werkzame *midcareer* makers Casper Vandeputte en Eva Line de Boer.

Vernieuwing

Al sinds de periode 2017 – 2020 vindt de raad dat HNTjong op het gebied van educatie vooroploopt, met de ontwikkeling van lange leerlijnen en interactieve formats voor scholen, toneelkijkersavonden, een jongerenredactie en grootschalige jongerenprojecten rond grotere

voorstellingen. De raad is verheugd te constateren dat de instelling op diezelfde voet verder gaat.

Het gezelschap draagt bij aan artistieke vernieuwing van de jeugdpodiumkunsten, onder meer door het van streamingdiensten bekende *bingewatchen* toe te passen op het theatergenre. In dit format presenteert zij een verhaal in meerdere 'afleveringen' op een dag achter elkaar in een festivalachtige setting, waarbij tussendoor maaltijden worden geserveerd. In het jongerentheater is deze marathenvorm nieuw.

De raad is ook positief over het talentontwikkelingstraject '#wijzijnNederland', waarin vier beginnende schrijvers, twee makers, een ontwerpster en een groep jonge spelers samen vier voorstellingen voor basisschoolleerlingen maken. De kinderen hebben invloed op het verloop van het verhaal, net als in een game, wat aansluit bij de belevingswereld van de nieuwe generatie theaterpubliek.

HNTjong ontwikkelt daarnaast vernieuwende manieren om publiek voor theater te winnen. Het idee om publiek met een bus op te halen in de wijken vindt de raad sympathiek. Het gezelschap deelt haar kennis en ervaring op het vlak van publiekswerking: het ondersteunt theaters in het benaderen en bereiken van jongeren via de 'theatermakelaar', die naar elke speelplek in het land gaat om met de schouwburg een beeld te vormen van de sociale samenstelling van het potentiële publiek daar en met hen in gesprek te gaan. De raad waardeert deze inzet op de verspreiding van expertise.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van HNTjong wijkt af van die van andere jeugdtheatergezelschappen, omdat zij deel uitmaakt van HNT, dat zowel produceert voor jeugd en volwassenen, als presenteert in verschillende theaters en op andere plekken in de standplaats.

HNT hanteert een totaalbegroting voor de instelling als geheel en geeft aan hieruit voor de subsidieaanvraag een deelbegroting voor HNTjong te hebben gedestilleerd. Op basis van zowel deze deelbegroting als de toegestuurde totale begroting van HNT, concludeert de raad dat de bedrijfsvoering gezond is. De liquiditeit is middelmatig en de solvabiliteit en het weerstandsvermogen zijn hoog. HNT is voor 21 procent afhankelijk van subsidie van OCW en ontvangt ruim de helft van de inkomsten uit overige subsidies. De instelling behaalt 27 procent eigen inkomsten.

De raad is kritisch over de lage inkomsten die voor HNTjong zijn begroot uit private bronnen. Hij ziet het als een gemiste kans dat een organisatie die deel uitmaakt van HNT, een instelling met een grote naamsbekendheid,

slechts beperkt aanspraak maakt op bijdragen van private fondsen, sponsoren en particuliere financiers.

HNTjong heeft ten opzichte van de periode 2017 – 2020 een sterke stijging van de BIS-bijdrage begroot, waarvan zij het grootste deel reserveert om producties voor de grote zaal te kunnen blijven maken. De raad is van mening dat de instelling hiervoor niet alleen bij OCW kan aankloppen, te meer daar HNTjong ervoor kiest om minder te reizen en dus een afnemend landelijk bereik heeft.

De raad mist in het gepresenteerde plan een strategie bij tegenvallende inkomsten.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Bij HNTjong zijn educatie, participatie en actualiteit nauw met elkaar verweven. De raad is benieuwd hoe deze integratie de komende jaren versterkt wordt. In eigen stad experimenteert de instelling met nieuwe concepten, die zij bij succes exporteert door het hele land. Ze ondersteunt andere theaters bij het benaderen en bereiken van jongeren.

HNTjong doet op diverse manieren aan publieksbinding en benadert de doelgroep als mede-makers van de eigen theaterbeleving. Het ‘maken’ vormt de basis van alle educatieve activiteiten. De afdeling educatie heet dan ook ‘educatie en interactie’. De inspiratie- en workshopdagen voor mbo-theaterstudenten die meewerken aan projecten rond de voorstellingen of die meespelen in de voorstelling, vindt de raad belangwekkend. Dat geldt ook voor de MAAK-bijeenkomsten voor het onderwijs: manifestaties waarin kinderen, jongeren, studenten, leerkrachten, docenten en beleidsmakers in groepen met elkaar hun eigen ‘maker-schap’ verkennen.

De raad is zeer positief over het permanente centrum voor cultuureducatie aan het Spuiplein en over jongerenredactie ‘De Motor’. De peer-to-peeraanpak is eigentijds en veelbelovend: jongeren initiëren activiteiten, bloggen en vloggen en zetten zo alle socialemediakanalen in om hun leeftijdsgenoten te bereiken en te interesseren voor het werk van HNTjong.

Het Haagse publiek in al zijn verscheidenheid wordt intensief betrokken bij producties. Gebouwen worden toegankelijk gemaakt door fysieke drempels weg te nemen, en ook zorgt de instelling voor vervoer naar voorstellingen. HNTjong toont zich initiatiefrijk op het vlak van inclusie als initiatiefnemer van het stimuleringstraject ‘Theater Inclusief’ voor diversiteit, met het ontwikkelen van prikkelarme versies van bestaande voorstellingen en de voorstellingen die in het kader van ‘HNT Onbeperkt’ worden gemaakt voor bezoekers met een beperking.

Geografische spreiding

HNTjong is gevestigd in Den Haag en werkt daar met vele instellingen samen, onder andere in de ontwikkeling van het Spuiplein tot Haags centrum voor cultuuronderwijs en -participatie en met Kunstgebouw, Bureau Babel en CultuurSchakel. Daarmee beweegt HNTjong in lijn met de plannen van de stedelijke cultuurregio Haaglanden, waarin het werken in de wijken en in cocreatie worden onderstreept.

HNTjong speelde in de periode 2017 – 2020 bijna de helft van de eigen producties en bijna tweederde van de schoolvoorstellingen in Den Haag. De zichtbaarheid van de jeugdvoorstellingen buiten de Randstad is daarmee een punt van aandacht geworden. HNTjong beperkt bovendien in de komende periode het aantal speelplaatsen in het land. Het aantal beoogde speelbeurten buiten de standplaats neemt gestaag af; van 89 in 2017 naar 55 in 2018 en 43 in 2021 en 2024. De raad heeft waardering voor de hechte samenwerking die HNTjong met een kleiner aantal theaters aangaat, maar maakt zich zorgen om de verschraving die dit betekent voor de spreiding van haar aanbod door het land.

Toepassing Fair Practice Code

HNTjong reflecteert summier op de toepassing van de Fair Practice Code. De raad prijst het beleid van de instelling op overuren, maar vindt de zeer hoge werkdruk een risicofactor. Overwerk is alleen toegestaan na toestemming van de leidinggevende, die tevens bepaalt of het daadwerkelijk overwerk betreft. Deze overuren worden niet uitbetaald, maar tijd-voor-tijdcompensatie is mogelijk. In de praktijk blijkt echter dat veel medewerkers overuren maken, die men niet registreert of compenseert. De raad is positief over het voornemen van de instelling om hierin als werkgever meer verantwoordelijkheid te tonen, door de komende periode de werkdruk voor vaste medewerkers te verlagen door het activiteitsniveau terug te brengen en zo min mogelijk te bezuinigen op personeel. Behalve deze maatregel formuleert de instelling geen concrete acties om de code de komende periode beter te implementeren.

Toepassing Governance Code Cultuur

HNTjong reflecteert voldoende op de toepassing van de Governance Code Cultuur. De toelichting is transparant en uitgebreid; dat wekt vertrouwen. Verbeterpunten voor de toekomst ontbreken echter in het plan. De organisatie is sinds de fusie goed ingericht met een ondernemingsraad, directie en raad van toezicht. Het bestuur heeft regulier overleg met de raad van toezicht en legt belangrijke beslissingen en strategische documenten ter goedkeuring aan hem voor. De raad-van-toezichtleden hebben behalve een toezichthoudende functie ook een rol als ambassadeur voor de instelling.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

HNTjong reflecteert goed op de toepassing van de Code Diversiteit en Inclusie; de raad vindt de instelling op dit vlak een voorbeeld. Zij heeft grote stappen gezet om diversiteit en inclusie tot een wezenlijk onderdeel van alle lagen van de organisatie te maken en toont aan dat toepassing van de code haalbaar is. De instelling voert culturele diversiteit en inclusie door in casts en publiek en bedient daarnaast een ruimere groep mensen voor wie theaterbezoek niet vanzelfsprekend is. In haar marketing vertoont ze een goede omgang met diversiteit. Ook is zij initiatiefnemer van ‘Theater Inclusief’, dat de BIS-gezelschappen moet helpen inclusiever te werken. Diversiteit in de eigen organisatie was de afgelopen jaren een aandachtspunt. In de plannen vermeldt de instelling uitvoerig en naar tevredenheid van de raad welke maatregelen zij de komende jaren wil treffen om hier verbetering in aan te brengen.